

เค้าโครงการเรียนการสอน | Course Syllabus

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

Bachelor of Arts Program in Cultural Heritage and Creative Industries (BMCI)

วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

จวอ.200 แนวคิดและทฤษฎีด้านวัฒนธรรม

HIM 200 CONCEPTS AND THEORIES OF CULTURE

2. จำนวนหน่วยกิต:

3 หน่วยกิต

3. หลักสูตร:

การจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

ประเภทของรายวิชา:

วิชาบังคับ

วิชาเลือก

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา:

อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล

5. ภาคการศึกษา:

ภาคการศึกษาที่ 1/2560

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน:

ไม่มี

7. สถานที่เรียน:

วันจันทร์ เวลา 13.00 - 16.00 น.

ห้อง CITU 508 วิทยาลัยนวัตกรรม ตึกอเนกประสงค์ 3

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. คำอธิบายรายวิชา

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนิยามของวัฒนธรรม ศิลปะและประวัติศาสตร์ศิลปะ แนวคิดและทฤษฎี ทางวัฒนธรรมที่สำคัญเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการจัดการทางศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งงานสร้างสรรค์ทาง วัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ ศิลปะการแสดง และอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้และและทราบถึงนิยาม ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในเบื้องต้น
- เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการศึกษาด้านการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ในระดับสูงต่อไป
- เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรม ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการทางศิลปวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. เนื้อหาวิชา

- นิยาม ความหมาย แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในปัจจุบัน
- การนำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรม ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการทางศิลปวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา: 45 ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล:
3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่ - วันที่	หัวข้อ	อาจารย์ผู้สอน
1 21/8/2560	Course introduction คุณคิดว่า “วัฒนธรรม” คืออะไร?	อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล
2 28/8/2560	“วัฒนธรรม”: ชื่อนี้สำคัญไฉน?	ผศ.ดร.เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์
3 4/9/2560	วัฒนธรรมศึกษา-ศึกษาวัฒนธรรม ทำไม? อย่างไร?	ผศ.ดร.เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์
4 11/9/2560	Cultural Commodification - Creative economy - Cultural Industry	อ.ดร.รัชนิกร แซ่วัง
5 18/9/2560	Presentation of Cultural Commodification	อ.ดร.รัชนิกร แซ่วัง
6 25/9/2560	พหุสังคม พหุวัฒนธรรม [ความหลากหลาย และชาติพันธุ์] และ วัฒนธรรม [ท้องถิ่น - ชุมชน]	อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล
7 2/10/2560	[วัฒนธรรม] ข้ามพรมแดน	อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล

ครั้งที่ - วันที่	หัวข้อ	อาจารย์ผู้สอน
สัปดาห์สอบกลางภาค		
8 9/10/2560	รัฐชาติ กับการสร้างวัฒนธรรม และความเป็นไทย	อ.ดร. เวฬุรีย์ เมธาวิวินิจฉัย
9 16/10/2560	วัฒนธรรมมวลชน VS วัฒนธรรมย่อย	อ.ดร. เวฬุรีย์ เมธาวิวินิจฉัย
23/10/2560 วันปิยมหาราช		
10 30/10/2560	The Culture of Disruption	ผศ.ดร.อาษา ตั้งจิตสมคิด
11 6/11/2560	Startup Culture: Unicorn v Cockroach	ผศ.ดร.อาษา ตั้งจิตสมคิด
12 13/11/2560	สื่อสร้างวัฒนธรรม? วัฒนธรรมสร้างสื่อ?	อาจารย์อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์
13 20/11/2560	มองวัฒนธรรมผ่านอุตสาหกรรมสื่อ	อาจารย์อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์
14 27/11/2560	นำเสนอรายงานปลายภาค	อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล
15 4/12/2560	นำเสนอรายงานปลายภาค สรุป: เราจะเรียนรู้และเข้าใจ “วัฒนธรรม” เพื่อ...?	อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล

หมายเหตุ: 1 session = 3 hours

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ประเด็น	คะแนน
คะแนนเก็บจากกิจกรรมการเรียนรู้ใน 12 หัวข้อบรรยาย รับผิดชอบโดยอาจารย์ผู้สอน 6 ท่านๆ ละ 10 คะแนน	60
กิจกรรมมอบหมายกลางภาค	10

ประเด็น	คะแนน
รายงานประจำภาค	30
รวม	100

3. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนใช้วิธีการตัดเกรด โดยมีระดับเกรด 8 ระดับ ดังนี้

A	B+	B	C+	C	D+	D	F
4.00	3.50	3.00	2.50	2.00	1.50	1.00	0.00

**การกำหนดช่วงในการตัดเกรด กำหนดโดยค่า mean และ S.D

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

เอกสารอ่านประกอบ / ตำราและหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

ครั้งที่ 4 - 5 Cultural Commodification

จากรุวรรณ เจตเกษกิจ. (2555). การใส่วัฒนธรรมเข้าไปในตัวสินค้า. *อุตสาหกรรมสาร*. 54 (ธันวาคม 2554 - พฤศจิกายน 2555)

พัชนีย์ เมืองศรี และวิยุทธ์ จำรัสพันธุ์. (2556). ก่องข้าว: คุณค่าในวัฒนธรรมอีสานสู่กระบวนการการกลายเป็นสินค้าทางวัฒนธรรม. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ International Graduate Research Conference 2013 (iGRC2013).

ครั้งที่ 6 พหุสังคม พหุวัฒนธรรม [ความหลากหลาย และชาติพันธุ์]

จามะรี เชียงทอง. (2547). “การเมืองเรื่องชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และความรู้พื้นถิ่นในไทย เวียดนาม และลาว”. ใน *ว่าด้วยแนวทางการศึกษาชาติพันธุ์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. หน้า 127-189

สุเทพ สุนทรเกษม. (2542). “ระบบชาติพันธุ์: แนวความคิดพื้นฐานและการศึกษา” ใน อานันท์ กาญจนพันธุ์ (บรรณาธิการ). *การวิจัยในมิติวัฒนธรรม*. เชียงใหม่: คณะอนุกรรมการวิจัยวัฒนธรรมภาคเหนือ และสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. หน้า 89-122

ยุกติ มุกดาวิจิตร (2548). *อ่านวัฒนธรรมชุมชน: วาทศิลป์และการเมืองของชาติพันธุ์นิพนธ์แนววัฒนธรรมชุมชน*. กรุงเทพฯ: ฟาเดียวกัน.

วัฒนธรรม [ท้องถิ่น - ชุมชน]

ศรีศักร วัลลิโภดม. (2557). “การศึกษาสังคมไทยผ่านภูมิวัฒนธรรม” ใน วัลย์ลักษณ์ ทรงศิริ (บก.). *ปฏิบัติการประวัติศาสตร์ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเล็ก - ประไพ วิริยะพันธุ์. หน้า 32-39

ดาริน อินทร์เหมือน. (บรรณาธิการ). (2548). *ภูมิปัญญาไทย-ภูมิปัญญาเทศ*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.

ครั้งที่ 7 [วัฒนธรรม] ข้ามพรมแดน

อานันท์ กาญจนพันธ์. (2549). *วัฒนธรรมทางเศรษฐกิจในเศรษฐกิจไร้วัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. บทที่ 8 หน้า 161-199

ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2545). บทนำ: ข้ามพรมแดนกับคำถามเรื่องอัตลักษณ์ วัฒนธรรม พื้นที่ และความเป็นชาติ. *วารสารสังคมศาสตร์*. 15 (1): 1-16

Gupta Akhil and Ferguson James. (1997). Beyond Culture: Space, Identity and the politics of Difference. In Akhil Gupta and James Ferguson (eds), *Culture, Power, Place: Explorations in Critical Anthropology*. Durham: Duke University Press.

ครั้งที่ 8 รัฐชาติ กับการสร้างวัฒนธรรม และความเป็นไทย

ยุคติ มุกดาวิจิตร (2537) การเมืองเรื่องวัฒนธรรมในสังคมไทย พ.ศ. 2501-2537. *วารสารธรรมศาสตร์*. 20 (3): 20-41.

ธงชัย วินิจจะกุล (2556) *กำเนิดสยามจากแผนที่: ประวัติศาสตร์ภูมิภคานาของชาติ*. แปลโดย พวงทอง ภวัครพันธุ์, ไอดา อรุณวงศ์ และ พงษ์เลิศ พงษ์นวนานต์. กรุงเทพฯ: คบไฟ.

แอนเดอร์สัน, เบเนดิก (2552) *ชุมชนจินตกรรม: บทสะท้อนว่าด้วยกำเนิดและการแพร่ขยายของชาตินิยม*.

บรรณาธิการแปลโดย ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ครั้งที่ 9 วัฒนธรรมมวลชน VS วัฒนธรรมย่อย

นฤพนธ์ ตัววิเศษ. (2549) “ความต่าง” ของ “วิถีคิด” ต่อวัฒนธรรมกระแสนิยม. ใน *เหลียวหน้าแลหลัง วัฒนธรรมป๊อป*. บรรณาธิการโดย จิตวิวัฒน์ เสนาคำ. หน้า 23-80. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

พัฒนา กิติอาษา. (2546) ว่าด้วยวัฒนธรรมสมัยนิยม. ใน *คนพันธุ์ป๊อป: ตัวตนคนไทยในวัฒนธรรมกระแสนิยม*. บรรณาธิการโดย พัฒนา กิติอาษา. หน้า 31-56. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

อธิป จิตตฤกษ์ (2556) พังค์กับสัมพัทธนิยมของการต่อต้าน. ใน *วัฒนธรรมต่อต้าน*. บรรณาธิการโดยยุคติ มุกดาวิจิตร. หน้า 175-231. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

Hebdige, Dick. (1979) *Subculture: The Meaning of Style*. London: Routledge.

ครั้งที่ 10 The Culture of Disruption

Linda Bernardi. (2011). *Provoke: Why the Global Culture of Disruption is the Only Hope for Innovation*. TerraVanDeVitis Publishing.

ครั้งที่ 11 Startup Culture: Unicorn v Cockroach

<https://goo.gl/1MwdvX>

<http://www.ciol.com/battle-for-survival-unicorn-vs-cockroach/>

<http://www.ameyoemerge.in/blog/clash-of-startups-cockroaches-unicorns>

ครั้งที่ 12 สื่อสร้างวัฒนธรรม? วัฒนธรรมสร้างสื่อ? ครั้งที่ 13 มองวัฒนธรรมผ่านอุตสาหกรรมสื่อ

กาญจนา แก้วเทพ. (2554). *ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอดิชั่นเพรสโปรดักส์.

สมสุข หินวิมาน. (2558). *อ่านทีวี การเมืองวัฒนธรรมในจอโทรทัศน์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พารากราฟ.

ลงชื่อ

(อาจารย์กาญจนา เหล่าโชคชัยกุล)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ลงชื่อ

(อาจารย์ ดร. เวฬุรีย์ เมธาวิวินิจฉัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตร